

Team Tolong in de extramurale zorg van Nusantara 'Wijkverpleging en maatschappelijk werk werken nauw samen'

Door Peter Huijs, BTH-Thinkpictures

Nusantara is een ambitieuze zorginstelling, die de kwaliteit van haar zorgspectrum naar meerdere kanten uitbreidt. Als organisatie wil de instelling uitgroeien tot een cultuurspecifiek expertisecentrum met wetenschappelijke onderbouwing; ook aan de kant, waar de handen op de meest praktische wijze uit de mouwen worden gestoken, wil zij in de extramurale zorg het beste van het beste leveren.

In dat verband is Team Tolong, een van de jongste initiatieven, dit jaar van start gegaan. Het team bestaat uit verschillende disciplines: teamleiders extramurale zorg, specialist ouderengeneeskunde, wijkverpleging en maatschappelijk werk. Ze leveren en organiseren hulp bij het huishouden, thuiszorg en wijkverpleging plus, zal ik maar zeggen. Alle vormen van thuishulp, geleverd door professionals die thuis zijn in de wijk én in de Indische cultuur, of deze in ieder geval kennen; ze vertegenwoordigen het beste uit twee werelden. En daarnaast biedt het team ook hulp op maatschappelijk en sociaal vlak, en heeft het de beschikking over een netwerk van vrijwilligers, die bij kunnen springen.

Sandra Verhoeven, wijkverpleegkundige binnen het Team Tolong, legt zich toe op de organisatie van de wijkverpleging en heeft zich terdege verdiept in de toepassing van de Wmo 2015, de Wet maatschappelijke ondersteuning, de Zorgverzekeringswet en de Wet langdurige zorg (Wlz). Uitgangspunt van die wetten is iedereen zo lang mogelijk zelfredzaam te laten zijn, en waar mogelijk nog actief aan het maatschappelijk verkeer te laten deelnemen. Ze legt uit: 'Begeleiding geven aan cliënten en hun netwerk vind ik het leukst binnen mijn werk. Eén van mijn doelen binnen Nusantara is om die mensen

die aan onze zorgen zijn toevertrouwd zo te begeleiden dat ze ondanks hun leeftijd of problematiek hun zelfredzaamheid kunnen behouden en zo mogelijk kunnen vergroten. Dat wil ik overbrengen op mijn collega's en de stagiaires die hier komen werken.' Met haar uitgebreide ervaring is Sandra de aangewezen persoon om de indicaties op te stellen, wanneer de vraag om thuishulp, zorg of wijkverpleging aan de orde komt. 'Als Team Tolong vervul je eigenlijk altijd een brugfunctie. Wij kennen het hele apparaat van de wijkzorg, en meer. We kunnen daarbinnen snel en gemakkelijk schakelen. Daarbij willen we de mensen met en in hun eigen sfeer bereiken, of die nou Indisch, Moluks of Javaans-Surinaams is. Voor hen is het belangrijk dat de mensen die hen komen verzorgen bekend zijn met hun cultuur en gewoonten en hun achtergrond en respecteren wie ze zijn. Uiteindelijk is het zo dat het de medewerkers zijn en hun optreden, dat bepaalt hoe tevreden onze cliënten zijn! Het is voor mij echt een uitdaging steeds weer nieuwe creatieve oplossingen te bedenken. Dat kan ook omdat binnen het Team Tolong de maatschappelijk werkers, wijkverpleegkundigen, een specialist ouderengeneeskundige nauw samenwerken.'

Jerry Bochém is net als zijn collega Sandra vanaf dag één bij het nieuwe team betrokken. Jerry heeft zelf een Indische achtergrond en als maatschappelijk werker kent hij de problemen die ouderen kunnen tegenkomen als ze minder mobiel worden, of wanneer de sociale contacten minder worden. 'Met de veranderingen in de zorg is er ook veel behoefte aan informatie en advies. Eind mei van dit jaar zijn we in Ugchelen begonnen met een spreekuur op dinsdagochtend en donderdagmiddag en als mensen niet zelf kunnen komen, maak ik een afspraak voor een huisbezoek. Sinds de start hebben zich

ongeveer vijftig mensen gemeld. In Almere, waar de spreekuren nu een maand open zijn, vijf.'

Meteen als je de spreek- en ontvangstkamer van Team Tolong binnenstapt waan je je in de tropen: de wajangpoppen, het bamboe, het warme, wat gedempte kleurenpalet geven een Indische sfeer en een gevoel van vertrouwen. De gemoedelijkheid van de ruimte werkt best wel in op de mensen die hier – vaak voor het eerst – kennismaken met Rumah Saya, of met Nusantara in het algemeen. Als mensen hier binnenkomen voelen ze zich senang. Soms vertellen ze in dat eerste gesprek hun hele levensverhaal en vertellen dan dingen waarover ze meer dan twintig jaar met niemand over gesproken hebben. 'Dat maak ik vaker mee', zegt Jerry Bochém. 'En wij hechten daar grote waarde aan. Het is onderdeel van een collectief geheugen en vertegenwoordigt ook expertise, de expertise van de ervaringsdeskundige. Zo kwam bijvoorbeeld laatst iemand op het spreekuur die in het verleden heel actief deel heeft genomen aan praatgroepen. Daar konden mensen hun kampervaringen als kind met elkaar delen. Deze mevrouw heeft daar ook een boek over geschreven. "Mijn ervaring wil ik graag hier inzetten", zei ze, "jullie kunnen over mijn expertise beschikken, maar ik ga het niet meer zelf organiseren, dat moeten jullie doen." Zoiets is buitengewoon geweldig, toch? Vaak kan ik de ouderen ook helpen met het leggen van contacten, bijvoorbeeld met de gemeente, of hen weer op weg helpen met hun administratie of met de computer. Niet dat ik van dat laatste zoveel verstand heb, maar uit het netwerk van vrijwilligers om ons heen is altijd wel iemand te vinden die daarbij van dienst kan zijn.'

Sandra: 'Ja, zo gaat het. In zo'n eerste gesprek voel je wel als mensen nog niet aan hulp toe zijn. Er speelt ook altijd een gevoel van schaamte mee, zeker in de Indische en Molukse cultuur, zo van, dat doe je niet, hulp vragen. In een volgende gesprek kun je er wel uitgebreider op terugkomen. Wat we maatschappelijk steeds meer zien, is dat mensen tegen elkaar zeggen: laten we iets samen gaan doen, bij elkaar gaan wonen; een woongemeenschap vormen. Dan kan de een voor de ander zorgen, als het straks nodig is. Maar ook dat kan in de loop van de tijd veranderen; zo kwam bij ons een meneer die in zo'n groep woonde, maar erg eenzaam was geworden. Hoewel met elkaar was afgesproken om voor elkaar te zorgen liep het toch mis, "omdat die jongeren in die groep, zeg maar de 65-plussers, allemaal een caravan hebben en altijd onderweg zijn". Dan is er toch een discrepantie tussen het ideaal van toen en de werkelijkheid van nu: het je eenzaam voelen.'

'Nusantara biedt ook dagbesteding aan. Soms, als mensen de sfeer even willen proeven en komen kijken hoe het eraan toe gaat, komen ze iemand tegen die ze jaren niet gezien hebben. Met enkele woorden in het Maleis is het ijs snel gebroken. En later, in een derde gesprek bepaal je de inhoud van de zorg, precies op maat, en precies zoals de Wet het graag ziet. En als het dan niet meer gaat, zo alleen thuis, dan vervullen wij van Team Tolong een brugfunctie, mogelijk naar langdurige zorg, in een van onze woonlocaties.'

Stichting Nusantara, een cultuurspecifieke zorginstelling voor ouderen met een Indische, Molukse of Surinaams Javaanse achtergrond, is door staatssecretaris Van Rijn van het Ministerie van VWS geselecteerd als expertisecentrum voor cultuurspecifieke zorg, onderdeel van het VWS-plan 'Waardigheid en Trots, liefdevolle zorg voor onze ouderen'. <

Indischburen

Ceintuurbaan 281
1402 HM Bussum
T (035) 6926111

Patria

Ceintuurbaan 281
1402 HM Bussum
T (035) 6926111

Rumah Melati

Raemdonckstraat 76
1336 AL Almere
T (036) 529 62 97

Rumah Saya

Klein Hattem 34
7339 HJ Ugchelen
T (055) 534 00 10

Nusantara

WELZIJN IN ZORG,
WONEN & CULTUUR

Onze Indische gastvrijheid is vanzelfsprekend

Zoekt u voor uzelf of voor familie een plek waar de verzorgers het leven en de behoeften van ouderen echt kennen en begrijpen? Zoekt u een thuis waar de eigen waarde, kwaliteiten en mogelijkheden tellen?

U vindt het in onze woon- en zorgcentra. Wij leveren onze zorg en diensten vanuit de Indische achtergrond en cultuur. Altijd op basis van persoonlijke vrijheid om aan uw eigen leven invulling te geven. Een plaats voor spontaan en dagelijks contact, 'net als thuis', waar de familiesfeer duidelijk tot uitdrukking komt. In onze centra ziet, ruikt en proeft u het voormalig Nederlands-Indië. U herkent direct de Indische kunst & cultuur, de gastvrijheid en de verbondenheid met het verleden. U ziet dat allemaal terug in activiteiten die wij regelmatig organiseren in onze woon- en zorgcentra. In muziek en dans. In aandacht voor de balans tussen lichaam en geest. In kumpulan en makan-activiteiten.

Bent u geïnteresseerd?

U kunt ons bellen: (055) 534 00 10
of u kunt ons een e-mail sturen:
info@nusantara.nl.